

El taller dels Reis Mags

RAFA GIL

L'Institut Tecnològic del Joguet (AIJU) que està ubicat a Ibi (l'Alcoià) és l'avantsala dels somnis. L'equip científic que hi treballa observa els xiquets per analitzar-ne les preferències i controla que les joguines respecten les normes de qualitat que la UE i el sector imposen.

Si els Reis Mags hagueren tingut l'oportunitat de passar per l'Institut Tecnològic del Joguet abans d'anar a Betlem haurien pogut saber, simbolismes religiosos a banda, que l'or podia fer molta il·lusió als pares d'un nen pel seu valor, però que la seua lluentor només mantindria l'atenció del petit Jesús una breu estona; que l'encens fa bona olor quan crema, però que és aconsellable que els xiquets no juguen amb foc; i que la mirra, com tota herba medicinal, convé mantenir-la fora de l'abast dels nans. Si els Reis Mags hagueren pogut passar per un lloc semblant a l'institut que hi ha a Ibi (l'Alcoià) haurien rebut un assessorament pedagògic i tècnic sobre quines són les joguines més apropiades per a un xiquet en el seu primer any de vida. I hagueren pogut comprovar en viu quins són els joguets que més capten l'atenció del nen, contribueixen millor al desenvolupament dels seus sentits i, a més, no atempten contra la seua salut. Perquè són aquestes les missions del centre d'Ibi: facilitar a les empreses del sector informació sobre la millora de la qualitat dels joguets, garantir que compleixen les directives europees de seguretat i afavorir la investigació i el desenvolupament dels productes per vendre més i millor.

L'institut és, doncs, el taller dels actuals Reis Mags. El sector del joguet estatal està ubicat majoritàriament al País Valencià, amb el 67% de la producció total, i al Principat, amb el 19%. La raó perquè l'institut siga a Ibi és, precisament, que de les comarques alacantines ixen un 45% dels productes, i concretament Ibi és el bressol d'indústries de gran prestigi en el sector.

Els 240 associats de l'institut d'AIJU (Associació d'Investigació de la Indústria del Joguet), empreses de joguets la majoria, hi porten la meitat dels models que es produeixen a l'estat. En forma de prototipus o com a joguina acabada, els productes entren al taller per ser controlats des de diferents punts de vista. Mentre que una ludoteca plena de nens i nenes és el camp de treball de l'equip de pedagogia, en un fred laboratori del pis superior s'experimenten noves tècniques de disseny per ordinador i es testen els joguets per assegurar que no causaran cap mal als petits usuaris.

Màxima seguretat. L'entrada al postmodern edifici neoclàssic que allotja l'institut està controlada. El visitant ha de prémer un

timbre i esperar que algú, desde darrere dels espills, accione el mecanisme d'entrada. La porta s'obre i tanca automàticament. La porta del laboratori del pis superior s'obre amb una combinació secreta que només coneixen els treballadors d'AIJU. "El fet que l'institut siga a Ibi, on la majoria de la població treballa en una o altra empresa juguetera, ens va fer prendre aquestes precaucions, ja que aquí treballam amb joguets acabats i amb dissenys que encara no han sortit al mercat", explica Karina Pernías, cap de la secció de física del laboratori. Darrere la porta, hi ha una impersonal sala rectangular, travessada de taules amb aparells de laboratori, i, separades per unes mampares, dues sales més petites on científics amb bata blanca espremen les possibilitats de potents ordinadors sota la llum dels fluorescents. En la sala gran, les joguines, són sotmeses a les proves de seguretat, d'acord amb les directives de la UE, que obliguen a controlar les propietats mecàniques i físiques de les joguines, la inflamabilitat i la toxicitat química en cas d'ingestió, segons Karina Pernías. Els treballadors d'AIJU comproven, per exemple, que un petit apèndix metàl·lic articulad, que simula el dit d'un xiquet, no puga entrar en la maquinària d'un cotxet teledirigit. Una peça de metall amb una obertura circular d'una polzada d'ample simula la boca d'un xiquet: si una peça d'un joguet pot passar per aquesta obertura vol dir que el xiquet se la pot empassar. Un dinamòmetre mesura la força que cal fer per traure una peça perillosa d'una joguina, com ara l'eix de les rodes d'un camionet: si la força que cal fer per traure'l és menor d'uns mínims establerts, el joguet no passa la prova. Un altre aparell mesura la rapidesa amb què es pot cremar una joguina. I un altre

La ludoteca d'AIJU és el millor camp de treball per al departament de pedagogia. Els professionals observen quant de temps juguen els xiquets amb cada producte i quins productes són triats pels xiquets d'una edat determinada. Baix, un conillet de peluix és sotmès a la prova d'inflamabilitat. La flama és aplicada tres segons sobre la joguina per veure si és perillosa.

RAFA GIL

sotmet els components d'un joguet –la pintura o el plàstic– a un procés químic equivalent a la digestió per comprovar quina seria la seua toxicitat. Karina Pernías explica que, des que aparegueren les directives de seguretat de la UE l'any 1990, cada vegada són més els industrials que fan totes aquestes proves per a aconseguir la marca "CE" que garanteix la seguretat dels productes: "Ara intentem que els industrials s'acostumen, que ja ho van fent, a adreçar-nos el disseny abans d'haver-lo produït en sèrie".

Ratolins de ludoteca. La ludoteca és un lloc on els xiquets poden jugar amb el que volen i com volen. En prestatgeries separades descansen els jocs de taula, les nines, els jocs d'imitació o simbòlics, jocs d'exercici i disfresses. Els nens que hi juguen poden ser del mateix Ibi, socis de la ludoteca, o provinents d'excursions que passen un matí o una tarda en el centre. Arriben acompanyats dels pares o dels mestres, però, en entrar, ells són els que manen. Trien un joguet, el deixen quan se'n cansen, i en trien un altre. Juguen al seu aire. Aquesta és una condició imprescindible per poder traure conclusions de la seua observació, que és la feina de Maite Romero i els seus companys del departament de pedagogia. Malgrat que la ludoteca està proveïda de dues càmeres de televisió de circuit tancat per observar els nens des d'una altra sala i coartar-los menys, Maite Romero assegura que normalment són presents a la sala perquè els xiquets s'acostumen ràpidament a la seua presència.

L'equip de pedagogia estudia quines joguines trien els xiquets, controla el temps que juguen amb cada producte i trau conclusions sobre quins són els joguets adequats per a cada

S. Miró: "Els pares de Papà Noël són els creatius de Coca-Cola"

Salvador Miró és president de les associacions estatal i europea de fabricants de joguets. Va nèixer fa 51 anys a Ibi, d'on va ser alcalde per UCD entre 1979 i 1983. Va ser també conseller amb els dos consells pre-autonòmics: conseller sense cartera amb Albinana i de Turisme amb Monsonís. Actualment milita en el PP.

—*Qui tria els regals, els pares o els fills?*

—Tradicionalment, el fill durant tot l'any reclamava coses. Ara, només ho fa quan s'anuncia per televisió i, de cara a Reis, com és normal. Encara que ara el Nadal ha pres protagonisme, sembla que en aquestes dates es regalen més unes altres coses, però els joguets són per Reis.

—*Un jogueter ha de ser més psicòleg infantil, dissenyador creatiu o expert coneixedor dels gustos dels pares?*

—No es poden separar aquestes tres coses. La prova més evident és el mateix Institut Tecnològic del Joguet, on hi ha una ludoteca que serveix per a fer estudis pedagògics: això demostra que cal ser un poc psicòleg. Però això no serveix de res si després no saps vendre-ho als pares i, evidentment, no pots vendre si no ets competitiu, si no tens un bon producte a un bon preu.

—*Això ha canviat respecte als usos dels jogueters de fa 35 anys, quan vostè començà a treballar en aquesta indústria?*

—Ha canviat molt. Primera, perquè en aquelles dates els joguets es venien sols. Les fàbriques enviaven els seus representants, que amb les seues maletes anaven a les botigues, i tothom feia la comanda més prompte que ara. Ha canviat també el tema de la qualitat, com ha passat en molts productes més. La competència dels productors orientals, de baixa qualitat i més baix preu, ha fet que la qualitat es presente com l'element diferenciador. En tercer lloc, hi ha hagut un canvi en l'estructura de les empreses. En aquell temps, les fàbriques tenien molts treballadors perquè tenien una estructura vertical, és a dir, feien els joguets des del principi al final. Avui, la fabricació és molt horitzontal. La producció descansa molt sobre la indústria auxiliar.

—*Ha parlat de la competència de la*

producció oriental, el joguet groc significa un perill real?

—Aquí hi ha dos tipus de joguets. Per una banda, hi ha el joguet que es produeix allà però que està fet amb una concepció occidental. Aquest producte està dissenyat i ha passat un control de qualitat perquè després es ven amb una marca occidental i la marca no pot arriscar-se a perdre el seu prestigi. En segon lloc hi ha el producte que ens preocupa tant i que introdueixen al país importadors que no són especialistes en joguet i als quals només els interessa que tinga bon preu per guanyar més. Aquest és el que realment fa mal perquè el fabricant europeu està obligat a seguir unes normes de qualitat i seguretat i aquests productes que no les compleixen són una competència deslleial.

—*Acabant amb la tipologia de joguets, què pensa dels joguets bèl·lics?*

—Tots els experts estan d'acord que no es pot prohibir al xiquet el joguet bèl·lic perquè això li pot fer sentir un poc de frustració. El xiquet pot pensar "això és el que veig a la televisió i veig pertot i, a mi, per què m'ho prohibeixen?". Per una altra banda, tampoc convé fomentar-lo i és totalment respectable el pare que no vol regalar una metralleta al fill. Abans de fer el referèndum de l'Aliança Atlàntica, hi va haver una campanya molt forta contra el joguet bèl·lic per desviar l'atenció, campanyes orquestrades clarament per instàncies polítiques. Però jo crec que els pares s'han adonat que allò era manipulació. Ací i ara passa com a la resta de països europeus: no és un producte de moda, però continua venent-se.

—*Vostè que ha estat polític, amb què no es pot jugar en política?*

—No es pot jugar amb els principis i no es pot jugar amb l'electorat. Les persones que t'han donat el vot mereixen un gran respecte. Jo sóc partidari que hi haja algun tipus de contracte entre el partit polític i l'elector perquè, en cas contrari, se'l decepciona i acaba pensant que el polític no està al seu servei sinó per aprofitar-se d'ell.

—*Vostè que ha nascut a Ibi i va ser alcalde d'ací, pensa que Papà Noel va nèixer ací?*

—No, Papà Noel va nèixer en el departament de creatius de la Coca-Cola. Papà Noel és una versió de Santa Claus estudiada en màrqueting per a una campanya de la Coca-Cola que va tenir fortuna i que tot el món, com passa amb tantes coses americanes, l'ha acabat acceptant. Però no existeix en cap cultura de cap país. A. M.

RAFA GIL

"La qualitat es presenta com un element diferenciador per la competència dels joguets orientals."

edat. "Per exemple, les nines maniquí —observa Romero— són triades per les xiquetes més majors, mentre que les més menudes juguen més amb nines nadons". Aquesta tasca intenta informar els fabricants i impedir que, posem per cas, alguns joguets vinguin marcats amb

Maite Romero és cap del departament de pedagogia de l'AIJU. L'institut té contacte amb altres onze ludoteques més, on es treballa també amb pares.

indicacions tan equívocues com "entre 3 i 10 anys".

L'aprenentatge dels rols sexuals i el sexisme també és palès en la ludoteca. Segons Maite Romero, és molt freqüent que els xiquets, als tres o quatre anys, juguen amb nines o cuinetes. Aquesta tendència, però, s'atura d'immediat quan un pare o un company els ho fan notar i a mesura que es van fent grans: "Hi ha casos que un pare o una mare entren per portar a casa al seu fill i veuen que juga amb nines, els ho diuen, i després no acostumen a acostar-s'hi més". L'equip pedagògic de l'institut té contacte també amb onze ludoteques més de l'estat espanyol, on es treballa també amb pares, cosa que també es fa a Ibi però amb menys freqüència perquè els veïns d'aquesta ciutat coneixen massa el sector. Amb els pares es treballa en grups o individualment per tal de discutir o definir les característiques de la juguina que més convencen els veritables compradors del producte. Aquests estudis són després comparats amb els que es fan amb els xiquets per traure conclusions. Les divergències entre uns i altres deixen clar que no és or tot el que lluu i que tot depèn dels ulls amb què es mira, cosa que els Reis Mags no saben.

Alex Milian

RESPIRAR ENS COSTA MOLT, AJUDA'NS

La Fibrosi Quística és la malaltia de transmissió genètica més freqüent de la raça blanca. Una de cada vint-i-cinc persones pot transmetre-la, i ofega a un de cada dos mil cinc cents nens. Necessitem el teu ajut per lluitar contra ella.

**ASSOCIACIÓ CATALANA
DE FIBROSI QUÍSTICA**

Pg Vall d'Hebron 208,1,2 08035 - Barcelona
Tel i Fax 4272228

Donatius: C.C. 2100 - 0435 - 58 - 0200120776

Vull col.laborar amb l'Associació Catalana de FQ

Nom i cognoms _____

Adreça _____ CP _____

Població _____ Tel. _____

Quota mensual _____ (mínim 500 pts)

Domiciliació bancària:

Banc _____

Agència _____

Localitat _____

Dc ____ Cc o Llib. _____

Nom del titular _____

Signatura

Agraïm a "El Temps" la publicació gratuïta d'aquest anunci